

NORGES HØYESTERETT

Den 23. oktober 2008 avsa Høyesterett dom i

HR-2008-01839-A, (sak nr. 2008/1078), straffesak, anke over dom,

A (advokat Ivar Hustad)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Per Morten Schjetne)

B
v/verge C
og D (bistandsadvokat Gunnar K. Hagen)

STEMMEGIVNING :

- (1) Dommer **Stabel**: Saken gjelder utmåling av straff og oppreisningserstatning for to tilfeller av seksuell omgang med en jente på sju år.
- (2) Frostating lagmannsrett avsa 12. juni 2008 dom med slik domsslutning:
 - ”1. A, født 30. desember 1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ og annet ledd bokstav c til en straff av fengsel i 1 – ett – år og 9 – ni – måneder. Straffen er utmålt som særskilt dom i forhold til forelegg av 13. desember 2007, jf. straffeloven § 64. I fradrag kommer 1 dag for utholdt varetekt.
 2. A dømmes til innen 2 – to – uker fra i dag å betale 75.000 – syttifemtusen – kroner til B, v/verge C og D.
 3. I saksomkostninger til det offentlige betaler A innen 2 – to – uker fra i dag 3.000 – tretusen – kroner.”

- (3) Dommen var avsagt etter fullstendig anke over Inderøy tingretts dom 18. januar 2008. Også i tingretten var A dømt til fengsel i ett år og ni måneder og til å betale oppreisningserstatning med 75 000 kroner.
- (4) A har anket til Høyesterett over straffutmålingen og utmålingen av det borgerlige rettskrav. Han gjør gjeldende at straffen er for høy i forhold til sammenlignbar rettspraksis, og at også oppreisningsbeløpet er blitt for høyt.
- (5) *Jeg er kommet til at anken ikke fører frem.*
- (6) A er domfelt flere ganger tidligere, men for forhold av en helt annen karakter enn det denne saken gjelder. Han er nå domfelt for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ og annet ledd bokstav c – gjentatt seksuell omgang med barn under 10 år.
- (7) Om bakgrunnen for saken heter det i lagmannsrettens dom:
- ”A var i perioden 1991/1992 og frem til 1998/1999 samboer med fornærmedes mor D. Etter at de to flyttet fra hverandre, ble D samboer med C og bosatte seg i X på Y. De fikk to barn sammen, fornærmede B, født 2. desember 1999, og senere en sønn som ble født i 2001. Samboerforholdet mellom D og C tok slutt i januar 2006. C flyttet ut av felles bolig. Etter samlivsbruddet ble barna boende fast hos sin mor D og far hadde besøksordning. I juni 2006 flyttet mor og barna fra X til Y sentrum.”**
- (8) A, som hadde vært bosatt på Y siden 2003, hadde allerede fra samlivsbruddet i januar 2006 vært på stadig besøk hos D i hennes hjem. De forholdene han er dømt for, fant sted under slike besøk hos henne og barna, etter at også de hadde flyttet til Y.
- (9) Lagmannsretten har lagt til grunn at A ved to anledninger i midten av desember 2006 hadde seksuell omgang med Ds datter B, som da var sju år gammel. Selv var han på gjerningstidspunktet 42 år gammel.
- (10) Det første forholdet fant sted en gang D var på arbeid, og A skulle være barnevakt for B. Mens han og barnet befant seg på sofaen i stuen, kledde han av henne nedentil og førte en finger inn i hennes skjede. Han slikket også hennes kjønnsorgan.
- (11) Det andre forholdet fant sted nærmere jul, mens A overnattet på familiens gjesteværelse. B kom inn på rommet. Hun hadde på seg truse og T-skjorte. A, som selv var avkledd, fikk henne til å legge seg i sengen hos seg. Han tok deretter av henne trusen og førte en finger inn i hennes skjede.
- (12) Lagmannsretten la til grunn at B ved begge anledninger følte smerte.
- (13) Forholdet ble avdekket ved at fornærmede i julen, under besøk hos sin far, fortalte ham at hun hadde en hemmelighet – ”at A hadde lekt med tissen hennes”. Etterforskning ble da igangsatt.
- (14) Gjentatt seksuell omgang med barn under 10 år har en strafferamme på fengsel opp til 21 år. Straffverdigheten av slike overgrep er flere ganger understreket av lovgiver, senest ved lovendringen 11. august 2000 nr. 76. Selv om hendelsene ligger nær hverandre i tid –

lagmannsretten ser dem som ett sammenhengende straffbart forhold – er gjentatte overgrep av denne art i utgangspunktet svært alvorlige forbrytelser.

- (15) Ved den nærmere vurderingen av forholdets alvor, må jeg videre legge vekt på at det dreier seg om fysiske integritetskrenkelser – innføring av finger i skjede og slikking av kjønnsorgan. Handlingene skjedde etter at A selv kledde av barnet, som bare var sju år og hadde liten mulighet til å forstå og motsette seg det som skjedde.
- (16) Overtredelsene skjedde i barnets hjem, og utgjør grove brudd på tillitsforholdet til henne og resten av familien. A hadde mange år tidligere vært samboer med Bs mor, og han ble husvenn hos henne rett etter samlivsbruddet med barnas far. Han var derfor klar over at B var i en sårbar situasjon på grunn av dette. Overgrepene skjedde dessuten i særlig betrodde situasjoner, mens han var barnevakt, og under overnatting hos familien. Alt i alt gir dette forholdet et alvorlig preg.
- (17) Forholdet har etter mitt syn en viss likhet med det som var situasjonen i Rt. 2004 side 437. Domfelte hadde der ved tre anledninger fått en ni og et halvt år gammel jente til å masturbere seg mens de var på utflukter alene sammen. Ved å bli venn med jentas mor, kunne han få jenta med på utfluktene. Straffen ble der satt til fengsel i ett år og ni måneder, riktignok som fellesstraff med en betinget dom på 45 dager. Tatt i betraktning de integritetskrenkelser som har funnet sted i vår sak, er jeg kommet til at de er minst like alvorlige. Det foreligger ingen subjektive unnskyldningsmomenter. Jeg er derfor blitt stående ved at straffen ikke bør settes ned.
- (18) Lagmannsretten utmålte en oppreisningserstatning på 75 000 kroner. Det foreligger ikke noe normert erstatningsnivå for overgrep av denne type. Jeg viser til drøftelsen i Rt. 1997 side 852, der oppreisningen i en sak hvor en far hadde hatt samleier med sin mindreårige datter, ble satt til 75 000 kroner. Beløp i denne størrelsesorden synes i noen grad å ha gått igjen i underrettspraksis ved forhold som omfattes av § 195 annet ledd. Jeg viser til omtale av lagmannsrettenes dommer i Rt. 2004 side 1035, Rt. 2005 side 544 og Rt. 2007 side 1190. Jeg nevner også at i Rt. 2006 side 961 ble normen for grovt uaktsom voldtekt satt til 60 000 kroner. Slik voldtekt straffes gjennomgående en god del mildere enn det jeg er kommet til vil være passende straff i denne saken.
- (19) Med mitt syn på alvoret i handlingene, er jeg kommet til at den oppreisningserstatning lagmannsretten utmålte, ikke bør settes ned.
- (20) Anken har ikke ført frem på noe punkt, og den må forkastes.

(21) Jeg stemmer for denne

D O M :

Anken forkastes.

(22) Dommer **Oftedal Broch:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(23) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(24) Dommer **Indreberg:** Likeså.

(25) Dommer **Gussgard:** Likeså.

(26) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: